

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

GEODETSKA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

TOPONIMSKA NAVODILA ZA SLOVENIJO

Ljubljana, 31.december 1995

Založila in izdala:

Geodetska uprava Republike Slovenije
Kristanova ulica 1, Ljubljana

Odgovorna oseba:

Aleš Seliškar, direktor

Vodja projekta:

Ema Pogorelčnik

Avtor:

mag. Dalibor Radovan, Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo FGG, Jamova 2, Ljubljana

Soavtor in lektor:

dr. Viktor Majdič, Pedagoška fakulteta, Kardeljeva ploščad 16, Ljubljana

Naklada: 200 izvodov

© Geodetska uprava Republike Slovenije

VSEBINA

Uvod

- 1. Prebivalstvo**
- 2. Uradni jeziki**
- 3. Slovenska abeceda**
- 4. Slovenska narečja**
- 5. Pravila pisanja zemljepisnih imen**
- 6. Imenoslovni organi in standardizacija zemljepisnih imen**
- 7. Toponimski viri**
 - 7.1 Karte**
 - 7.2 Imeniki toponimov**
- 8. Slovar občnih imen in opisnih oznak na kartah**
- 9. Okrajšave na kartah**
 - 9.1 Okrajšave slovenskih besed**
 - 9.2 Okrajšave italijanskih besed s slovenskim prevodom**
 - 9.3 Okrajšave nemških besed s slovenskim prevodom**
 - 9.4 Okrajšave madžarskih besed s slovenskim prevodom**
 - 9.5 Okrajšave hrvaških besed s slovenskim prevodom**
- 10. Administrativna razdelitev Slovenije na občine**

UVOD

V skladu z resolucijo IV/4 Združenih narodov o standardizaciji zemljepisnih imen naj bi vsaka država izdelala toponimska navodila. Pričujoča Toponimska navodila za Slovenijo so namenjena slovenskim in tujim redaktorjem kart in drugih izdelkov, katerih vsebina se nanaša na toponime. Skladna so z resolucijami, ki so bile sprejete na konferencah o standardizaciji zemljepisnih imen pri Združenih narodih, kjer je Slovenija od leta 1992 polnopravna članica. Oblikovno in vsebinsko so podobna toponimskim navodilom drugih držav. Skupaj s Slovarjem toponimske terminologije predstavljajo osnovo za delo slovenske Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen.

Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen je bila prvič imenovana leta 1986 in nato leta 1990. Zaradi kadrovskih sprememb in reorganizacij organov, ki so sodelovali v komisiji, od leta 1991 ni več delovala. Vlada Republike Slovenije pa je septembra 1995 tako komisijo ponovno imenovala.

Osnovna naloga komisije je usmerjanje in usklajevanje dela ter reševanje problematike na področju standardizacije zemljepisnih imen v Republiki Sloveniji. Namen standardizacije zemljepisnih imen je določitev pisne oblike in poenotenje uporabe zemljepisnih imen, tako endonimov kot tudi tujih zemljepisnih imen.

Aleš Seliškar
direktor Geodetske uprave Republike Slovenije

1. Prebivalstvo

V Sloveniji predstavljajo večinski narod Slovenci, v nekaterih občinah pa živita tudi avtohtona italijanska in madžarska narodna manjšina. Po popisu prebivalstva iz leta 1991 živi v Sloveniji 1.965.986 prebivalcev, od tega 87.84% Slovencev, 0.16% Italijanov in 0.43% Madžarov, preostalih 11.57% pa predstavljajo pripadniki hrvaške, srbske, muslimanske, makedonske, črnogorske, albanske in še nekaterih drugih narodnosti (*Statistični letopis 1995, Letnik XXXIV, Statistični urad Republike Slovenije, Ljubljana 1995*).

2. Uradni jeziki

Uradni jezik v Republiki Sloveniji je slovenščina. Na območju občin, v katerih živita italijanska oz. madžarska narodna skupnost, je uradni jezik tudi italijanščina oz. madžarščina (*Ustava Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 33/1991*). Manjši delež predvsem v zadnjih desetletjih priseljenega prebivalstva uporablja kot svoj materni jezik tudi hrvaščino, srbsčino, makedonščino, albanščino in nekatere druge jezike, ki pa nimajo statusa uradnega oz. manjšinskega jezika, ker na ozemlju Slovenije niso avtohtoni. Slovenščino razume ali aktivno obvlada tudi velika večina neslovenskega prebivalstva.

Slovenščina je slovanski jezik indoevropskega izvora. Za medsebojno sporazumevanje ga uporablja dobra dva milijona Slovencev doma in po svetu ter spada med najmanjše slovanske jezike. Slovenska manjšina živi v Italiji (Furlanija-Julijska krajina, okolica Gorice in Vidma, Tržaška pokrajina), v Avstriji (Koroška, avstrijska Štajerska) in na Madžarskem (Porabje), kjer je avtohtona in uporablja slovenska zemljepisna imena za objekte na teh ozemljih. Kljub raznovrstnim zakonskim predpisom o zaščiti slovenske manjšine na teh območjih se slovenska zemljepisna imena v uradnih dokumentih teh treh držav in na njihovih kartah večinoma ne pojavljajo.

Italijanščina je romanski jezik indoevropskega izvora in je skupaj s slovenščino uradni jezik v delih obalnih slovenskih občin Koper/Capodistria, Izola/Isola in Piran/Pirano. Uporablja svojo abecedno pisavo latiničnega tipa.

Madžarščina je ugrofinski jezik uralskega izvora in je skupaj s slovenščino uradni jezik v delih prekmurskih občin Hodoš-Šalovci/Hodos-Šalovci, Moravske Toplice in Lendava/Lendva, ki se raztezajo v 5 do 8 km širokem pasu ob meji z Madžarsko in vključujejo 36 naselij. Uporablja tako kot italijanščina svojo abecedno pisavo latiničnega tipa.

Oba manjšinska jezika imata torej le lokalni pomen. Uporabo zemljepisnih imen na dvojezičnih območjih ureja Odredba o pisavi zemljepisnih imen na načrtih in kartah na narodnostno mešanih območjih (*Uradni list SRS, št. 11/1980*). Mejo narodnostno mešanih območij določajo statuti ustreznih občin. Po določilih odredbe je potrebno na vseh načrtih in kartah teh območij na prvem mestu pisati slovensko ime, na drugem pa italijansko oziroma madžarsko. Tip in velikost pisave morata biti enaka v obeh jezikih. Navodila se nanašajo na imena naselij, zaselkov, ulic, ledinska imena, imena pokrajin, tekočih in stoječih voda ter vrhov in pogorij.

Za ostale informacije glejte *Toponimska navodila za Italijo in Madžarsko*. Zemljepisna imena v drugih jezikih nimajo izvora na ozemlju Slovenije in se ne navajajo v dokumentih in na kartah.

3. Slovenska abeceda

Slovenska abeceda ima po 25 velikih in malih črk ter spada v latinski sistem pisave. Vrstni red črk hkrati predstavlja tudi abecedno zaporedje, po katerem razvrščamo besede ter s tem tudi zemljepisna imena. Od osnovnih črk latinskega sistema pisave slovenska abeceda ne pozna soglasniških črk Q, X, Y in W, vsebuje pa črke za šumnike Č, Š in Ž. Črke drugih latiničnih pisav, ki jih slovenska abeceda ne pozna, se pojavljajo pri pisanju tujih in manjšinskih zemljepisnih imen. Razen strešic na šumnikih se v toponimski in kartografski praksi druga diakritična znamenja pri pisanju slovenskih zemljepisnih imen v praksi ne uporabljajo.

S 25 črkami slovenske abecede zapisujemo 29 fonemov; po več fonemov zapisujemo s črkama e (foneme /e/, /ɛ/ in / /) in o (fonema /o/ in / /), fonem / / pa z dvočrkjem dž. V spodnji tabeli je slovenska abeceda pojasnjena s petimi stolpci, ki vsebujejo zaporedne številke črk, velike in male črke, glasove za črke v zapisu IPA

(International Phonetic Alphabet / Mednarodna fonetična abeceda) ter primere občnih in zemljepisnih imen. Primeri so pri samoglasnikih navedeni v naglašeni in nenaglašeni obliki z ustreznimi diakritičnimi znamenji, ki jih sicer v praksi ne pišemo.

Št.	Črke	Glasovi	Občna imena	Zemljepisna imena
1.	A a	[ʌ], [a:]	cás, nalóga; vás	Solkrm, Réka; Láško
2.	B b	[b]	bilka	Brezje
3.	C c	[ts]	cunja	Cerovec
4.	Č č	[tʃ]	caplja	Cešnjevek
5.	D d	[d]	deblo	Davca
6.	E e	[e:], [ɛ], [ɛ:], []	césta; ccp; peta; steber	Césta; Borjc, Jeseníce; Celje; Pekcl, Gráben
7.	F f	[f]	fracá	Frankolovo
8.	G g	[g]	goba	Gradišce
9.	H h	[h]	hrana	Horjul
10.	I i	[i], [i:]	nit, níkóli; lípa	Tržec, Pírán; Lípa
11.	J j	[j]	jelka	Javorje
12.	K k	[k]	koza	Kranj
13.	L l	[l]	lipa	Lipica
14.	M m	[m]	maslo	Medvode
15.	N n	[n]	nebo	Naklo
16.	O o	[o:], [], [:]	nóša; kóš, obrd; sôba	Lóg; Lnm, Náklo; Bôhinj
17.	P p	[p]	polje	Petrovce
18.	R r	[r]	riba	Rakovnik
19.	S s	[s]	slama	Sevnica
20.	Š š	[ʃ]	šola	Šmartno
21.	T t	[t]	trava	Trebnje
22.	U u	[u], [u:]	kruh, uhó; kúhati	Buc, Lukávci; Rúdnik
23.	V v	[v]	vaza	Vipava
24.	Z z	[z]	zemlja	Zagorje
25.	Ž ž	[]	žemlja	Železniki

4. Slovenska narečja

Slovenščina je od vseh slovanskih jezikov najbolj narečno razčlenjena. Po najuveljavljenejši klasifikaciji ima prek 40 narečij in izrazitejših govorov (*Fran Ramovš: Dialekti, Ljubljana 1935*). Ta se dele na sedem narečnih skupin, ki se ločijo predvsem po glasoslovnih razlikah in splošnem slušnem vtisu. Te skupine so: gorenjska, štajerska, primorska, dolenska z belokranjskimi oz. obkolpskimi narečji, panonska, koroška in rovtarska. Na Kočevskem, kjer je do 2. svetovne vojne živelo večinsko nemško govoreče prebivalstvo, je danes zaradi poveljne priselitve prebivalcev iz različnih delov Slovenije narečno mešano območje. Posamezna narečja pa tudi skupine se razlikujejo še v besedišču, oblikoslovju, skladnji, v glasoslovju pa najbolj v dolgih naglašanih samoglasnikih.

5. Pravila pisanja zemljepisnih imen

Razlaga pisanja slovenskih zemljepisnih imen, ki sledi med paragrafoma, je povzeta po *Slovenskem pravopisu I, Pravila (uredniški odbor: Jože Toporišič et al.), Tretja, pregledana izdaja, DZS, Ljubljana 1994, str. 21-22*. Pravila so bila sprejeta na skupščini Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) 18. maja 1989.

§

Zemljepisna imena v slovenskem pravopisu delimo na naselbinska in nenaselbinska; naselbinska so imena mest, vasi, trgov in zaselkov (*Trst, Kranjska Gora, Pliberk, Lome*), nenaselbinska pa vsa druga (*Podrta gora,*

Slovenija, Jadransko morje). Za imena delov naselbin (*Pobrežje, Zelena jama*) veljajo ista pravila kakor za nenaselbinska imena.

Zemljepisna imena so eno- ali večbesedna: *Ljubljana, Gorica, Novo mesto, Šmarje pri Jelšah, Severna Amerika, Spodnja Šiška*. Večinoma so enodelna (*Dramlje, Vavta vas, Šmarje pri Jelšah*), nekatera dvodelna (*Ljubljana Bežigrad*). Dvojna imena pa so zelo redka, npr. *Šmarje-Sap, Gorenja vas-Reteče, Pri Cerkvi-Struge*, enako predložna, npr. *Pod Vasco*. Med večbesednimi imeni so posebej obravnavana tista, ki se začenjajo s predlogom, tj. predložna.

1. V n a s e l b i n s k i h imenih pišemo vse sestavine z veliko začetnico, izjeme so le neprvi predlogi in samostalniki *mesto, trg, vas (vesca), selo (sela, selce), naselje* (če ne stojijo na začetku imena):

– *Škofja Loka, Gornji Grad, Velika Nedelja, Bohinjska Bela, Blejska Dobrava, Rogaška Slatina, Dolenjske Toplice, Kanalski Lom, Kranjska Gora, Bloška Polica, Gornja Straža, Sladki Vrh, Železna Kapla, Gornji Senik, Drenov Grič, Mirna Peč, Kočevski Rog (zaselek), Velika Dolina, Zidani Most, Špeter Slovenov, Dolenje Mokro Polje, Zgornji Jakobski Dol;*

– *Črni Vrh nad Idrijo, Most na Soči, Šmarje pri Jelšah, Pri Žagi, Za Vrhom pri Črničcu, Vrh pri Sv. Trojici, Otočec pri Novem mestu;*

– *Dolenja vas, Stara vas, Spodnja vesca, Novo mesto, Stari trg, Opatje selo, Uršna sela, Dolenje selce, Ribiško naselje;*

– *Pri Treh Hišah; narečno Ta na Bili.*

Namesto predložnega razločevalnega dostavka se včasih iz tehničnih razlogov piše tudi imenovalniški dostavek v oklepaju: *Črni Vrh nad Idrijo = Črni Vrh (Idrija)*.

Nenaselbinsko določilo ob naselbinskem imenu ohrani svoje pisanje: *Gradišče v Slovenskih goricah, Zavrh pod Šmarno goro, Tolsti Vrh pri Ravnah na Koroškem*.

Kadar imena naselij iz drugih jezikov vsebujejo besedo *vas, mesto, trg, selo*, jih pri slovenjenju ali prevajanju pišemo z malo začetnico: *Carsko selo, Devinska Nova vas, Dunajsko Novo mesto*; če pa jih ne slovenimo, ohranjamo tujo pisavo tudi glede velike začetnice: *Devinská Nová Ves*.

Razločevalni dodatki (npr. glede na nebesno stran ipd.) k naselbinskim imenom se pišejo z malo začetnico, npr. *Ljubljana zahod, Celje okolica*. Dodatek *DEL* pa se piše za pomišljajem *Rdeči Breg – DEL*.

Naselbinska imena kot *Ivan Dol, Jazbin Vrh, Jerman Vrh* se včasih obravnavajo tudi kot zloženske in se torej pišejo skupaj, npr. *Josipdol -a, Jordankal -a, Knezdol -a*.

2. V n e n a s e l b i n s k i h imenih pišemo prvo sestavino zmeraj z veliko začetnico, neprve sestavine pa z malo, če že same niso lastno ime: *Zelena jama, Ulica stare pravde, Vodovodna cesta, Kongresni trg, Pod hrasti, Za vodo, Zmajski most, Ljudski vrt, Gospodarsko razstavišče; Zveza neodvisnih držav, Slovensko primorje, Bela krajina, Bližnji vzhod; Bršljinski potok, Težka voda, Panamski prekop, Niagarski slapovi, Ohridsko jezero, Severno morje, Tih ocean, Rokavski preliv, Gibraltarska vrata; Velika gora, Kamniško sedlo, Babji zob, Kočevski rog (gora in pokrajina), Ljubljanski grad (vzpetina), Arihova peč; Ptujsko polje, Dolge njive, Panonska nižina; Trnovski gozd, Krakovski gozd; Viktorijina puščava; Škocjanske jame, Potočka zijalka, Malo brezno; Goriška brda; vendar pa Julijske Alpe, Zadnja Trenta, Cesta v Mestni log, Velika Karlovica, Severna Amerika, Severna Irska, Nova Kaledonija, Zahodna Dvina, Nova Mehika, Bosna in Hercegovina*.

Posebnosti

Predložna imena imajo v nekaterih skladenjskih zvezah različno obliko:

- a) največkrat celo predložno ime, vendar z vrstnim poimenovanjem pred seboj: *To je vas Pri Treh Hišah; Prihajam iz zaselka Pri Fari; Grem v vas Pri Treh Hišah; Stanujemo v ulici Pod zidom; Preselil se je v ulico Za vodo;*
- b) samo nepredložni del: *Prihajam od Fare; Grem k Trem Hišam;*
- c) predložni in nepredložni del kot ena beseda: *Prihajam iz Podzida/iz Zavode.*

K tem pravilom lahko dodamo še naslednja splošna navodila in pojasnila s primeri.

Slovenska zemljepisna imena so glasoslovno, pravopisno in oblikoslovno prilagojena normi knjižnega jezika, zato so v uradni rabi oblike *Begunje*, ne *Begne*, *Tolmin*, ne *Tmin*, *Bovec*, ne *Bec*, *Tolsti vrh*, ne *Tovst vrh*, *Brdo*, ne *Bardo*, *Orehova vas*, ne *Orehova ves*, *Kolpa*, ne *Kupa* (različice na drugem mestu se uporabljajo lokalno). Zlasti v primerih, ko se je zemljepisno ime v javnosti uveljavilo že pred poenotenjem slovenskega knjižnega jezika v drugi polovici prejšnjega stoletja, pa se je lahko tudi v uradni rabi ohranila na narečni normi temelječa podoba zemljepisnega imena, npr. *Vučja Gomila* nam. *Volčja Gomila*, *Kuk* nam. *Kolk*, *Ovsiše* nam. *Ovsišče*, *Črešnjice* nam. *Češnjice*, *Stanečka vas* nam. *Staneška vas* ipd., pri nekaterih zemljepisnih imenih pa je vzrok za knjižnojezikovno oporečnost nepoznavanje pravopisnih ali slovničnih pravil, npr. *Drakšl*, *Hajndl*, *Zakl* nam. *Drakšel*, *Hajndel*, *Zakel*, *Paunoviči* nam. *Pavnoviči*, *Dalnje Njive* nam. *Daljne Njive*, *Brezovi Dol* nam. *Brezov Dol*, medtem ko velja pregibanje tipa iz *Križavec*, *Puconec*, v *Belavšku*, na *Flekušku* za narečno ob knjižnem iz *Križevcev*, *Puconcev*, v *Belavšku*, na *Flekušku*.

Narečnost ali pokrajinskost je v nekaterih primerih ohranjena v naglasu, npr. *Dólina*, *Dóbrava*, *Prístava* (knjižno: *dolina*, *dobráva*, *prístáva*). Sicer pa so zemljepisna imena, tako kot druge besede slovenskega jezika, lahko naglašene na različnih mestih: na začetku (*Célje*, *Máribor*, *Rádgona*), v sredini (*Črnómelj*, *Ljubljána*, *Jeseníce*) ali na končnem zlogu (*Cerkljč*, *Lescč*, *Svetó* - teh je najmanj), tako da naglasno mesto pri večini zemljepisnih lastnih imen ni vnaprej predvidljivo, precej pa je tudi imen z dvojničnim naglasom: *Pódčetrtek* in *Podčetrtek*, *Ógljenšak* in *Ogljenšák*, *Pomján* in *Pómjan*, *Sólkan* in *Solkrn* ipd. Za pravilno se šteje tista naglasna različica (lahko tudi dve), ki je v rabi v kraju samem, če le ni v nasprotju s knjižnojezikovno naglasno normo.

Nepoknjžena so v uradni rabi ostala zlasti zemljepisna imena z ne(dovolj)znanim etimološkim izvorom, npr. *Mevkuž* (iz osebnega imena *Miklavž*), *Šmarca* (iz *Šent Mavricij*), planina *Na šeh* (iz *na suseh*), *Šoštanj* (iz nem. *Schönstein*), *Činžat* (iz *senožet*), *Voje* (iz *loge*), *Voklo* (iz *lokev*) itd.

Izvor slovenskih zemljepisnih imen je zelo raznolik: poleg imen domačega izvora (*Gradišče*, *Podgora*, *Vransko*, *Bistrica*, *Triglav*) obstajajo številna imena nemškega (*Rošpoh*, *Frajhajm*, *Boštanj*), romanskega (*Solkan*, *Medana*, *Izola*, *Soča*, *Istra*), madžarskega (*Apače*, *Kaniža*), keltskega in še starejšega porekla (*Celje*, *Kranj*, *Tamar*, *Sava*, *Karavanke*), več kot polovica slovenskih krajevnih imen pa izvira iz osebnih imen (*Artmanja vas*, *Braslovče*, *Mengeš*, *Šmohor*), vendar pa je pri nenaselbinskih zemljepisnih imenih ta delež bistveno manjši.

Dvojna imena se pišejo z vmesnim vezajem. Praviloma se pregibata hkrati oba dela: *Hrastje-Mota*, iz *Hrastja-Mote*, v *Hrastju-Moti*, lahko pa tudi samo eden: *Pince-Marof*, iz *Pince-Marofa*, v *Pince-Marofu* oz. se v neimenovalniku uporablja le ena sestavina: *Zadlaz-Čadrg*, iz *Zadlaza*, v *Zadlazu*, ali pa se pregibata oba dela, vendar ne hkrati: *Šmarje-Sap*, iz *Šmarja*, v *Šmarju* oz. iz *Sapa*, v *Sapu* (navedene rešitve najdemo v leksikonu *Slovenska krajevna imena*, ki je opisan v pog. 7.2).

Neslovenska zemljepisna lastna imena pišemo načeloma neposlovenjeno, če gre za imena s področij, kjer se uporablja katera od latiničnih pisav, sicer jih pisno slovenimo, izgovarjamo pa tako prva kot druga vedno le s slovenskimi fonemi. Se pa pišejo zemljepisna imena z latiničnih področij tudi poslovenjeno, če gre za imena:

- a) celin: *Evropa*, *Azija*, *Antarktika*;
- b) oceanov in drugih velikih morij: *Atlantik*, *Pacifik*, *Baltik*;
- c) držav: *Avstrija*, *Švedska*, *Španija*, pogosto tudi zveznih držav: *Teksas*, *Kalifornija*, *Pensilvanija*, toda *Liechtenstein*, *Ohio*, *Georgia*, *Iowa*;
- d) večjih otokov, otočij, polotokov: *Grenland*, *Korzika*, *Havaji*, *Jukatan*;
- e) večine glavnih mest: *Bukarešta*, *Praga*, *Varšava*, *Pariz*, *Bruselj*, toda *Bonn*, *Washington*, *New York*;
- f) nekaterih večjih, v našem prostoru pogosteje omenjanih mest: *Ženeva*, *Lozana*, *Krakov*, *Jeruzalem*;
- g) večjih pokrajin, gorovij, rek, jezer: *Lombardija*, *Šampanja*, *Provansa*, *Škotska*, *Mazovše*, *Kordiljere*, *Karnijske Alpe*, *Adiža*, *Sena*, *Temza*, *Gardsko jezero*.

Večbesedna imena, sestavljena v celoti ali deloma iz občnoimenskih sestavin, praviloma prevajamo: *Južna Amerika*, *Severno Ledeno morje*, *Ognjena zemlja*, *Združene države Amerike*, *Bližnji vzhod*, *Skalno gorovje*, *Dunajsko Novo mesto*, *Elizejske poljane*, *Peta avenija*, *Rdeči trg*, *Bela hiša*, *Brandenburška vrata* itd.

Nepravilno je pisati zemljepisna imena z nelatiničnih področij nefonetično, npr. *Karachi* nam. *Karači*, *Baghdad* nam. *Bagdad*, *Djakarta* nam. *Džakarta*, *Seoul* nam. *Seul* itd., le kitajska imena smemo pisati tudi po pinjinskem pisnem sistemu (*Peking* in *Beijing*, *Šanghaj* in *Shanghai*).

Fonetično zapisujemo tudi slovenske različice nekaterih eksonimov, npr. *Rim*, *Neapelj*, *Firence*, *Benetke*, *Dunaj*, *Pulj*, *Reka*, *Solun*, *Carigrad*, enako tudi imena z (vsaj v preteklosti) slovenskega etničnega prostora zunaj meja Republike Slovenije: *Celovec*, *Beljak*, *Gradec*, *Gorica*, *Čedad*, *Tržič*, *Trbiž*, *Gornji Senik*, *Monošter*. Ustrezna tuja imena uporabljamo poleg domačih navadno le za identifikacijo, predvsem v mednarodnem/medjezikovnem komuniciranju: *Dunaj (Wien)*, *Rim (Roma)*, *Tržič (Monfalcone)*, *Monošter (Szentgotthard)* itd.

Pri zapisovanju slovenskih zemljepisnih lastnih imen se uporabljajo samo črke slovenske abecede (na dvojezičnih območjih tudi italijanske oz. madžarske), ne pa npr. grafemi za posebne narečne glasove; pišemo torej *Pušča*, *Kuzma*, ne *Püšča*, *Küzma*, kot se lokalno govori, le pri poimenovanjih ulic, trgov pa se lahko uporabljajo tudi črke drugih latiničnih pisav, če so le-te sestavni del lastnih imen, po katerih se ulica ali trg imenuje, npr. *Clevelandska ulica*, *Zoisova cesta*, *Wolfova ulica*, *Trg Marxa in Engelsa* ipd. (izgovarjamo s slovenskimi glasovi, upoštevajoč angleško, italijansko, nemško glasovno vrednost črk).

6. Imenoslovni organi in standardizacija zemljepisnih imen

Imena osnovnih prostorskih enot uradno vodita Geodetska uprava Republike Slovenije (GU RS) in Statistični urad Republike Slovenije v računalniško podprtem Registru prostorskih enot (RPE) v grafični in opisni obliki. Način imenovanja, preimenovanja, združevanja in razdruževanja naselij ter ulic urejata *Pravilnik o določevanju naselij in ulic ter o označevanju naselij, ulic in stavb* in *Navodilo o evidentiranju območij teritorialnih enot in hišnih števil*, oba objavljena v *Uradnem listu SRS*, št. 11/1980. Spremembe, ukinitve in nova imena ter zakonodaja v zvezi s tem se prav tako objavljajo v *Uradnem listu Republike Slovenije* (gl. pog. 7.).

GU RS je pristojen tudi za tehnično vodenje računalniške grafično-opisne Evidence zemljepisnih imen (gl. pog. 7.).

Ministrstvo za okolje in prostor
Geodetska uprava Republike Slovenije
Kristanova 1
61000 Ljubljana
Direktor: *Aleš Seliškar, dipl.ing.geod.*
Kontaktna oseba za področje toponimike: *Ema Pogorelnik, dipl.ing.geod.*

Statistični urad Republike Slovenije
Vožarski pot 12
61000 Ljubljana
Direktor: *Tomaž Banovec, dipl.ing.geod.*

Pristojnost odločanja o ostalih zemljepisnih imenih še ni natančno opredeljena. S standardizacijo na področju zemljepisnih imen se v Sloveniji ukvarja interdisciplinarni toponimski organ, ki ga je leta 1995 v novi državi ponovno ustanovila vlada Republike Slovenije:

Ime organa: *Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen*
Naslov predsednika komisije:
dr. Milan Orožen Adamič, prof.geogr., prof.biol.
Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti
Geografski inštitut
Gosposka 13
61000 Ljubljana

7. Toponimski viri

7.1 Karte

GU RS vodi, zbira, vzdržuje, obnavlja, hrani in izdaja temeljne topografske načrte, topografske in pregledne karte, aeroposnetke ter vse ostale uradne in sistemsko urejene geodetske prostorske podatke, ki so načeloma javni in dostopni uporabnikom.

Po nekaterih ocenah je na ozemlju Slovenije približno 150.000 do 200.000 zemljepisnih imen. Vsa zemljepisna imena na načrtih in kartah niso uradna niti vzajemno usklajena med gradivi različnih meril, so pa večinoma strokovno pregledana in preverjena. Izjeme so krajevna imena (naselja in osnovne prostorske enote), ki so privzeta iz RPE-ja, vendar so uradna imena zaradi časovnega poteka obnove navedena le na kartah, ki so bile ažurirane v zadnjih nekaj letih.

Spodaj so navedeni nazivi sistemskih kart v trenutni rabi. Poleg naštetih obstaja tudi več starejših sistemskih kart, ki lahko služijo le kot zgodovinski vir. Na teh so ponekod zemljepisna imena in napisi navedeni v srbskem, nemškem, italijanskem ali madžarskem jeziku.

Matematična osnova vseh topografskih in preglednih kart je Gauss-Krügerjeva projekcija na Besselovem elipsoidu. Slovenija je v enotni razdelitvi na liste ali na enem samem listu celotno pokrita z načrti in kartami ter njihovimi skanogrami v naslednjih merilih:

Temeljni topografski načrti 1:5.000 / 1:10.000 (TTN 5 / TTN 10)

Sistem je sestavljen iz 2530 listov v merilu 1:5000 ter 258 listov v merilu 1:10.000; slednji so izdelani za hribovita in gozdna področja. Letno se obnovi okrog 100 listov. Vsebujejo prek 80% vseh zemljepisnih imen na območju Slovenije. Večina imen je bila ob izdelavi načrtov usklajena s Krajevnim leksikonom Slovenije in preverjena na SAZU, kar pa ne pomeni, da imajo uradni status.

Državna topografska karta 1:25.000 (DTK 25)

Sistem je sestavljen iz 201 lista s stanjem podatkov v letih 1985 in 1986. Nova DTK 25 je v izdelavi od leta 1994 in bo končana predvidoma leta 1997. Zemljepisna imena izven meje Slovenije na obmejnih starih listih so pisana fonetično v srbskem jeziku. Prav tako so na starih listih nekatere okrajšave ter občna imena zapisana v srbsčini. Imena naselij bodo na novi DTK 25 zapisana v uradni obliki po podatkih RPE-ja. Zemljepisna imena na novih obmejnih listih preverja Znanstvenoraziskovalni center SAZU. Po oceni je na DTK 25 okrog 60.000 zemljepisnih imen.

Topografska karta 1:50.000 (TK 50)

Sistem je sestavljen iz 35 listov. Karta se ne obnavlja redno; stanje je staro okrog 10 let. Na obnovljeni TK 50 temelji Atlas Slovenije v istem merilu in 223 listih velikosti A4. Vsebuje tudi kazalo imen. Izdelal ga je Geodetski zavod Republike Slovenije.

Pregledne karte 1:250.000 (PK 250), 1:400.000 (PK 400), 1:750.000 (PK 750) in 1:1.000.000 (PK 1000)

Vsaka od kart prikazuje Slovenijo in območja sosednjih držav na enem listu. Vse pregledne karte so bile nazadnje obnovljene leta 1995. Zemljepisna imena je preveril Znanstvenoraziskovalni center SAZU. Krajevna imena so zapisana uradno po podatkih RPE-ja. Zaradi kartografske generalizacije so - odvisno od merila karte - nekatera manjša naselja izpuščena. Na PK 250 je okrog 8000 zemljepisnih imen.

Zemljiškokatastrski načrti

Pri kartografskih virih so glede na veliko število zemljepisnih imen pomembni še zemljiškokatastrski načrti, ki v različnih koordinatnih sistemih in merilih pokrivajo celotno Slovenijo. Vseh je okrog 30.000. Poleg krajevnih imen in hidronimov vsebujejo tudi mikrotoponime, predvsem ledinska imena, ki jih na TTN 5 in TTN 10 ni v takšnem obsegu. Skoraj 90% načrtov je bilo izdelanih z grafičnim načinom izmere v merilu 1:2880 (večina), 1:1440, 1:720 in 1:5760, zato ne poznamo koordinat parcelnih mej. Novejši načrti koordinatne izmere so v Gauss-Krügerjevi projekciji v merilih 1:1000, 1:2000 in 1:2500. Zemljepisna imena in napisi na načrtih so iz zgodovinskih razlogov razen slovensko zapisani tudi nemško, italijansko ali madžarsko. Popravljeni so v slovenščino, vendar niso uradna. Ker so bili nekateri načrti zadnjič v celoti obnovljeni celo pred več kot 100 leti, so kljub bogastvu imen kot sodoben vir nezanesljivi.

7.2 Imeniki toponimov

V Sloveniji obstaja več različnih imenikov v digitalni in analogni (pisni) obliki. Spodaj navedene imamo lahko za najpopolnejše ali najpomembnejše.

Evidenca zemljepisnih imen (EZI)

EZI je grafično-opisna baza zemljepisnih imen v pristojnosti GU RS. Vsebuje imena znotraj meja Slovenije (endonime) in tista tuja zemljepisna imena, ki so na novih obmejnih listih DTK 25. Vir imen so predvsem temeljni topografski načrti TTN 5 in TTN 10 ter državna topografska karta DTK 25. Sistem je odprt tudi za vnos imen s kartografskih virov drugih meril. Vzporedno z obnovo vsebine TTN 5 in TTN 10 se letno zajamejo imena s približno 100 listov. Z DTK 25 se imena zajemajo neenakomerno po potrebi. Do začetka leta 1996 bo zajetih približno 10% listov TTN 5 in TTN 10 ter 13% listov DTK 25. Imena nimajo uradnega statusa, razen pri naseljih, za katera se računalniško izvaja primerjava in uskladitev s podatki RPE-ja.

EZI sestavljata dve povezani bazi: prva je opisna in vsebuje imena v popolni, pravopisni in slovnično pravilni obliki, druga pa je grafična in vsebuje imena v enaki obliki, kot so zapisana na karti. V grafični bazi je s poligonom označen potek vsakega imena na karti v Gauss-Krügerjevem koordinatnem sistemu. Obe bazi navajata številne lastnosti (attribute) vsakega posameznega imena, tako da so možna položajna in pomenska povpraševanja s programsko opremo, ki je del EZI-ja. Ta je izdelana v operacijskih sistemih DOS in UNIX z relacijsko bazo Oracle ter GIS-om Arc/Info. Programska oprema uporablja v ta namen izdelane pisave različnih tipov v slovenski, angleški, madžarski, italijanski, hrvaški in nemški abecedi.

EZI je v širšem pogledu sestavni del digitalne topografske baze in se trenutno uporablja za računalniško izdelavo reproduksijskih originalov zemljepisnih imen TTN 5. V načrtu je postopna standardizacija pomembnejših zemljepisnih imen EZI-ja po načelih resolucij Združenih narodov.

Register prostorskih enot (RPE)

RPE je digitalna grafično-opisna baza osnovnih prostorskih enot Slovenije in je v pristojnosti GU RS in Statističnega urada RS. Je edini vir z uradno potrjenimi zemljepisnimi imeni. Podatki se dopolnjujejo sproti in obvezno po zakonu.

Slovenija meri po podatkih RPE-ja približno 20.273 km². Homogeno in v celoti jo prekrivajo naslednji hierarhični nivoji enot: država, upravne enote, katastrske občine, občine, naselja, statistični okoliši in prostorski okoliši. Obvezne enote RPE-ja so poleg tega še hišne številke, ki pripadajo centroidom stavb. V prihodnosti je načrtovan tudi zajem osi ulic. Vsem enotam, razen hišnim številkam, prostorskim in statističnim okolišem, je določeno uradno potrjeno ime. Večbesedna imena naselij so glede pisanja začetnic usklajena s slovenskim pravopisom; preverila jih je Komisija za slovarski del slovenskega pravopisa pri SAZU. Dvojezična imena občin in naselij so zapisana v skladu z navedbami v statutih občin, kjer živijo pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti. Navedena so po načelu enakopravne rabe, kot predpisuje Ustava Republike Slovenije. Poleg imen vsebuje RPE tudi digitalno grafično predstavitev mej in centroidov prostorskih enot z natančnostjo TTN 5 z njihovimi šiframi in identifikatorji.

Statistični urad RS občasno objavlja tiskane preglede sprememb in uradnega stanja občin s pripadajočimi naselji na osnovi RPE-ja. Zadnja takšna brošura ima naslov *Naselja po občinah Republike Slovenije, Metodološko gradivo, Št.6, Statistični urad Republike Slovenije, Ljubljana 1995.*

Krajevni leksikon Slovenije (KLS)

KLS je bil izdan v dveh različicah. Prva obstoji v štirih knjigah. Vsebuje večino zemljepisnih imen na ozemlju Slovenije hkrati z izčrpnimi opisi pokrajin, krajev in ljudi. Zaenkrat je najobsežnejša publikacija te vrste v Sloveniji, vendar že nekoliko zastarela. Podrobnejši podatki so naslednji:

Avtorji: Roman Savnik s sodelovanjem Franceta Planine (pri vseh knjigah) in Živka Šifrerja (pri I. in II. knjigi)

Naslov: Krajevni leksikon Slovenije

Podnaslov: Repertorij z uradnimi, topografskimi, zemljepisnimi, zgodovinskimi, kulturnimi, gospodarskimi in turističnimi podatki vseh krajev Slovenije

Naslovi posameznih knjig:

I. knjiga: Zahodni del Slovenije, 1968

II. knjiga: Jedro osrednje Slovenije in njen jugovzhodni del, 1971

III. knjiga: Svet med Savinjskimi Alpami in Sotlo, 1976

IV. knjiga: Podravje in Pomurje, 1980

Založba: Državna založba Slovenije, Ljubljana

Druga različica je novejša, vendar manj obsežna, v eni sami knjigi in z bistveno manj imeni. Vsebinsko je podobna prvi; dodane so številne barvne fotografije krajev, pregledne karte ter statistične preglednice. Podatke so tako kot pri prvi zbirali večinoma učitelji zemljepisa na terenu, zato so zanesljivi. Natančen naslov je:

Milan Orožen Adamič, Drago Perko, Drago Kladnik: Krajevni leksikon Slovenije, DZS, Ljubljana 1995

Slovenska krajevna imena (SKI)

Knjiga vsebuje okrog 6000 krajevnih imen Slovenije, ki so navedena v imenovalniku, roditeljskem, mestniku s predlogom, iz njih tvorjene pridevnike ter imena za prebivalce in ponekod tudi za prebivalke - vse z naglasom in, kjer je potrebno, tudi z izgovorom. Vir podatkov so bili sodelavci domačini in Krajevni leksikon Slovenije (prva različica). Zapis je glede velike in male začetnice usklajen z novim pravopisom, z uradnimi predpisi in po potrebi s podatki RPE-ja. Natančen naslov je:

Franc Jakopin, Tomo Korošec, Tine Logar, Jakob Rigler, Roman Savnik, Stane Suhadolnik: Slovenska krajevna imena, zbirka Leksikoni Cankarjeve založbe, Cankarjeva založba, Ljubljana 1985

Atlas Slovenije

Jedro Atlasa Slovenije sestavlja 223 topografskih kart formata A4 v merilu 1:50.000. Pokrivajo ozemlje cele Slovenije skupaj z obmejnimi deli sosednjih držav. S tem je zajeto skoraj celotno območje, ki ga poseljuje avtohtono slovensko prebivalstvo. Atlasu je dodanih še 13 mestnih načrtov, pregledna karta Slovenije, opis pokrajinskih delov, statistični podatki ter imensko kazalo krajev in ulic na mestnih načrtih. Seznam krajev vključuje ime, tip objekta in položaj na karti (številka strani in mrežne celice), tudi za kraje izven Slovenije. Natančen naslov je:

Atlas Slovenije, Založba Mladinska knjiga in Geodetski zavod Slovenije, 2. izdaja, Ljubljana 1992

Odzadnji slovar zemljepisnih imen po Atlasu Slovenije

Slovar vsebuje vse podatke seznama krajev Atlasa Slovenije, pri čemer so zemljepisna imena abecedno razvrščena glede na končne, ne pa glede na začetne črke imen. Naslov knjige je:

Metka Furlan: Odzadnji slovar zemljepisnih imen po Atlasu Slovenije, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Etimološko-onomastična sekcija, DZS, Ljubljana 1993

8. Slovar občnih imen in opisnih oznak na kartah

Slovenščina pozna tri slovnična števila: ednino, dvojino in množino, tri spole: moškega, ženskega in srednjega, ter šest sklonov. Pridevniki so v spodnji preglednici v slovenščini izjemoma navedeni tako, kot so najpogosteje zapisani na kartah: v moškem spolu v določni imenovalniški edninski obliki s končnico -i, v ženskem in srednjem spolu ednine pa s končnico -a oziroma -o, za soglasniki c, č, ž, š in j pa v srednjem spolu s končnico -e namesto -o, npr. *gorenje, rdeče*.

<i>Slovenski izraz</i>	<i>Angleški prevod</i>
alpski	Alpine
ambulanta	dispensary
amfiteater	amphitheatre
antena	antenna
avenija	avenue
avstrijski	Austrian
avtobusno postajališče	bus stop
avtocesta	motorway
banka	bank
barje	swamp, bog, moor
beli	white
bencinska črpalka	filling station, petrol station
bivak	bivouac
boja	buoy
bolnica	hospital
bolnišnica	hospital
brdo	hill, hillock
breg	bank, shore, slope, hill
brezno	abyss, chasm
brežina	embankment
brod	ford, ferry
brzica	rapid
bulvar	boulevard
carina	customs
center	centre
centralni	central
cerkev	church
cesta	street, road, way
cevovod	pipeline
cisterna	cistern
čer	reef, crag
črni	black
delta	delta
deponija	deposit
desni	right
dežela	country, land, province
dimnik	chimney
dok	dock
dol	down(ward), small valley
dolenji	lower

dolgi	long
dolina	valley
dolnji	lower
dom	house, home, hall, residence
drevo	tree
država	state, country
državna meja	national boundary
ekvidistanca	contour interval
elektrarna	power station, power plant
estuarij	estuary
fontana	fountain
gasilski dom	fire station
gladek	smooth
glava	head
glavna cesta	primary route
glavni	principal, main
gledališče	theatre
globina	depth
globoki	deep
goli	treeless, bare
gondolska žičnica	cableway, funicular
gora	mountain
gorenji	upper, higher
gornji	upper, higher
gorovje	mountain range, mountains
gorska veriga	mountain range
gorski hrbet	ridge
gorstvo	mountain group
gostilna	inn
gozd	wood, forest
gozdarska koča	forester's lodge
gozdna koča	forest lodge
grad	castle
grapa	ravine
greben	ridge, crest
grič	hill, hillock
gričevje	hills
grmovje	bush, scrub
grob	grave, tomb
grobišče	burial-ground, graveyard
hangar	hangar
hidroelektrarna	hydroelectric power plant
hiša	house
hladni	cold, cool
hotel	hotel
hrib	hill
hribovje	hilly area
hrvaški	Croatian
igla	needle
industrija	industry
inštitut	institute
italijanski	Italian
iz	of, from
izvir	spring, source
jadranski	Adriatic

jama	cave, cavern, pit
jedrska elektrarna	nuclear power plant
jez	dam
jezero	lake
jug	south
južni	southern
kamen	stone, rock
kamnolom	quarry, stone-pit
kamp	camping
kanal	canal
kanjon	canyon
kapela	chapel
katedrala	cathedral
klif	cliff
kmetija	farm
knjižnica	library
koča	hut
kolovoz	track, lane
kopa	rounded hill
kotlina	basin
krajina	landscape, region, country
kraški	karstic
krater	crater
kratki	short
križ	cross, crucifix
križišče	crossing
laguna	lagoon
led	ice
ledenik	glacier
ledina	piece of land
letališče	airport
levi	left
lovska koča	hunters' lodge
luka	harbour
luknja	hole, pit, hollow
madžarski	Hungarian
makija	scrub
mali	small, little
markirana pot	marked path
meja	border, boundary, frontier
mejni prehod	border crossing
merilo	scale
mestna četrt	quarter, district
mestni	urban
mesto	town, city
metro	metro
mlaka	pool
mlin	mill
močvirje	swamp, marsh, bog
mokri	wet, damp
morena	moraine
morje	sea
morski	marine
morski greben	reef
morski rokav	inlet

most	bridge
motel	motel
mrzli	cold
muzej	museum
na	on, upon
nabrežje	embankment, quay
nacionalni park	national park
naftovod	oil pipeline
naklon	slope, gradient
namakalni kanal	irrigation ditch
naravni rezervat	nature reserve
narod	nation
narodni	national
naselje	settlement, town
nasip	embankment
nizki	low
nižavje	lowlands
nižina	lowlands
nižji	lower
NOB	national liberation war
notranji	inner
novi	new
ob	by
obala	coast, shore
občina	commune
oddajnik	transmitter
okno	window
okraj	district
okrogli	round
osrednji	central
ostri	sharp
otočje	archipelago
otok	island
ožina	strait, narrow, isthmus
park	park
parkirišče	parking place
pašnik	grazing land, pasture
pesek	sand
planina	mountain pasture area, alp
planinska koča	mountain hut
planinski dom	mountain hut
planinsko zavetišče	shelter hut, refuge
planota	plateau
planšarija	shepherd's hut
plavalni bazen	swimming-pool
plaža	beach
plinarna	gas plant
plitvi	shallow
plitvina	shoal
pod	under
podjetje	enterprise, company
podmorski	submarine
področje	region, area
podzemni	underground
pokopališče	cemetery

pokrajina	landscape
polje	field
polotok	peninsula
postaja	station
pošta	mail, post office
pot	path, way
potok	stream, creek
predmestje	suburb
prednji	front
predor	tunnel
pregrada	barrier
prehod	strait
prekop	canal
prelaz	pass
prepad	abyss, precipice
pri	near
pristan	quay
provinca	province
rafinerija	refinery
ravnina	plain, flat land
razpoka	crevasse
razvalina	ruin
rdeči	red
regija	region
reka	river
restavracija	restaurant
rezervoar	reservoir
ribnik	fish-pond
ribogojnica	fish-farm
rog	horn
rt	cape, point, promontory
rudnik	mine
ruševina	ruin
ruševje	heather
sadovnjak	orchard
samostan	monastery
sedežnica	chair-lift
sedlo	saddle, pass
sever	north
severni	northern
silos	silo
sinagoga	synagogue
sipina	sandbank, dune
skala	rock
skalnati zob	jag
slap	waterfall
slatina	spa
slovenski	Slovenian
smučarska skakalnica	ski-jump
smučarska vlečnica	ski-lift
sneg	snow
soline	salt-works
soteska	gorge
spodnji	lower
spomenik	monument

sprednji	front
sprehajališče	alley
središče	centre
srednji	middle
stadion	stadium
stari	old, ancient
stena	rock wall
steza	footpath
stolp	tower
strelišče	shooting-range
strmi	steep
suhi	dry, thin
sveti	holy
svetilnik	lighthouse
široki	wide, broad
škrbina	narrow mountain pass
šola	school
športno igrišče	sports ground
telefon	telephone
telegraf	telegraph
terasa	terrace
terme	termal baths
termoelektrarna	steam power plant
tok	stream, current
topli	warm
toplice	spa, termal baths
tovarna	factory
trajekt	ferry
travnik	meadow
trdnjava	fortress
trg	square, circus
trgovina	shop
tunel	tunnel
TV stolp	TV tower
ulica	street, lane
umetni	artificial
ustje	mouth, estuary
utrdba	fort
v	in
vas	village
veleposlaništvo	embassy
veliki	big, great
v gradnji	under construction
višavje	highlands
višji	higher
vinograd	vineyard
visoki	high, tall
vnanji	outer
voda	water
vodni stolp	water tower
vodnjak	well
votlina	cavern
v projektu	under project
vrata	gate
v rekonstrukciji	under reconstruction

vrh	peak, summit, top
vroči	hot
vrt	garden
vrtača	dolina
vrtec	kindergarten
vzhod	east
vzhodni	eastern
vzpenjača	cableway
zadnji	back, rear
zahod	west
zahodni	western
zaliv	bay, gulf
zaselek	hamlet
zdravilišče	spa
zeleni	green
zgornji	upper, higher
zid	wall
zunanji	outer, external
zvonik	campanile
žaga	saw-mill
železnica	railway
železniška postaja	railway station
železniška proga	railway line
žičnica	cableway
živalski vrt	zoo

9. Okrajšave na kartah

Vir: *Državna topografska karta 1:25.000.*

9.1 Okrajšave slovenskih besed

Orografska imena

br.	brdo, breg
dol.	dolina
gl.	glava
gr.	greben
izv.	izvir
j.	jama
jez.	jezero
kam.	kamen
kan.	kanal
o.	otok
pl.	planina
pol.	polotok
p.	potok
pr.	preval, prelaz
r.	reka
s.	sedlo
st.	stena
škr.	škrbina
z.	zaliv

Imena in opisi zgrajenih objektov

b.č.	bencinska črpalka
bol.	bolnišnica
dep.	deponija odpadkov
g.k.	gozdarska, gozdna kočā
g.g.	gozdno gospodarstvo
h.e.	hidroelektrarna
h.	hotel
ind.	industrija, industrijski
j.e.	jedrska elektrarna
k.z.	kmetijska zadruga
k.k.	kmetijski kombinat
l.i.k.	lesnoindustrijski kombinat
l.k.	lovska kočā
l.	luka
ml.	mlin
m.	motel
plan.	planšarija, planina
plin.	plinarna
raf.	rafinerija
sam.	samostan
sil.	silos
š.	šola
t.e.	termoelektrarna
tov.	tovarna
ž.	žaga
ž.p.	železniška postaja

Pridevniki

Čr., čr.	črni -a -o
Dol., dol.	dolnji -a -e, dolnji -a -e
Gor., gor.	gornji -a -e, gornji -a -e
juž.	južni -a -o -e
M., m.	mali -a -o -e
N., n.	novi -a -o -e
sev.	severni -a -o -e
Sp., sp.	spodnji -a -e
Sr., sr.	srednji -a -e
St., st.	stari -a -o -e
Sv.	sveti -a -o
Št., št.	šent-
V., v.	veliki -a -o -e
Vis., vis.	visoki -a -o -e
vzh.	vzhodni -a -o -e
zah.	zahodni -a -o -e
Zg., zg.	zgornji -a -e

9.2 Okrajšave italijanskih besed s slovenskim prevodom

Samostalniki

C.	Cima	vrh
----	------	-----

F.	Fiume	reka
I.	Isola	otok
Cap.	Capo	rt
Cl.	Colle	grič, breg
Can.	Canale	kanal, prekop
Cor.	Corno	vrh
L.	Lago	jezero
Lag.	Laguna	laguna
Mlg.	Malga	planina, planšarija
Mt.	Monte	gora, hrib
P.	Passo	prelaz, preval
Pt.	Punta	vrh, rt
R.	Rio, Rivo	potok
V.	Valle, Vallone	dolina, zaliv

Pridevniki

di Sp.	di Sopra	(z)gornji -a -e
di St.	di Sotto	spodnji -a -e
G.	Grande	veliki -a -o -e
Inf.	Inferiore	spodnji -a -e
Magg.	Maggiore	veliki -a -o -e
Min.	Minore	mali -a -o -e
Mz.	Mezzo	srednji -a -e
N.	Novo, Nuovo	novi -a -o -e
Picc.	Piccolo	mali -a -o -e
Sup.	Superiore	(z)gornji -a -e

9.3 Okrajšave nemških besed s slovenskim prevodom

Samostalniki

A.	Alm	planina, planšarija
B.	Bach	potok
Bg.	Berg	gora
Bgw.	Bergwerk	rudnik
Fd.	Feld	polje
Fl.	Fluss	reka
Grb.	Graben	grapa
H.	Höhle	jama
Ht.	Hütte	koča
Kg.	Kogel	vrh
Kn.	Kanal	kanal, prekop
Kp.	Koppe	kopa, vrh
Ml.	Mühle	mlin
Sp.	Spitze	vrh
St.	Stein	stena, skala
Wd.	Wald	gozd

Pridevniki

Gr.	Gross	veliki -a -o -e
Htr.	Hinter	zadnji -a -e
Kl.	Klein	mali -a -o -e
Mit.	Mittel	srednji -a -e

Nd.	Nieder	spodnji -a -e
Ob.	Ober	(z)gornji -a -e
Skt.	Sankt	sveti -a -o
Unt.	Unter	spodnji -a -e

9.4 Okrajšave madžarskih besed s slovenskim prevodom

Samostalniki

b.	bérc	vrh
cs.	csúcs	vrh
cstn.	csatorna	kanal, prekop
d.	domb	grič, breg
e.	erdó	gozd
fl.	folyó	reka
h.	hegy	hrib, gora
hal.	halom	grič
mz.	mezó	polje, ledina
p.	patak	potok
tp.	telep	naselje
vg.	völgy	dolina

Pridevniki

a.	alsó	spodnji -a -e
bs.	belső	notranji -a -e
f.	felső	(z)gornji -a -e
k.	kis	mali -a -o -e
kp.	közép	srednji -a -e
ks.	külső	zunanji -a -e
n.	nagy	veliki -a -o -e
sn.	szent	sveti -a -o

9.5 Okrajšave hrvaških besed s slovenskim prevodom

b.st.	benzinska stanica	bencinska črpalka
DK	drvni kombinat	lesnoindustrijski kombinat
hr.	hrid	čer
PK	poljoprivredni kombinat	kmetijski kombinat
plič.	pličina	plitvina
šk.	škola	šola
šp.	špilja	podzemna jama
tv.	tvornica	tovarna
u.	uvala	uvala (manjši zaliv)

10. Administrativna razdelitev Slovenije na občine

Toponimsko najpomembnejša informacijska sloja v sistemu enot RPE-ja so občine, ki jih je skupno 147, in naselja, ki jih je 5956 (stanje 1.1.1995). Občine merijo povprečno po 138 km² in so navedene v spodnji preglednici (*Naselja po občinah Republike Slovenije, Metodološko gradivo, Št.6, Statistični urad Republike Slovenije, Ljubljana 1995*).

Št.	Občina
1	Ajdovščina
2	Beltinci
3	Bled
4	Bohinj
5	Borovnica
6	Bovec
7	Brda
8	Brezovica
9	Brežice
10	Cankova-Tišina
11	Celje
12	Cerklje na Gorenjskem
13	Cerknica
14	Cerkno
15	Črenšovci
16	Črna na Koroškem
17	Črnomelj
18	Destrič-Trnovska vas
19	Divača
20	Dobrepolje
21	Dobrova-Horjul-Polhov Gradec
22	Dol pri Ljubljani
23	Domžale
24	Dornava
25	Dravograd
26	Duplek
27	Gorenja vas-Poljane
28	Gorišnica
29	Gornja Radgona
30	Gornji Grad
31	Gornji Petrovci
32	Grosuplje
33	Hodoš-Šalovci/Hodos-Šalovci
34	Hrastnik
35	Hrpelje-Kozina
36	Idrija
37	Ig
38	Ilirska Bistrica
39	Ivančna Gorica
40	Izola/Isola
41	Jesenice
42	Juršinci
43	Kamnik
44	Kanal
45	Kidričevo
46	Kobarid
47	Kobilje
48	Kočevje
49	Komen
50	Koper/Capodistria
51	Kozje
52	Kranj
53	Kranjska Gora
54	Krško

55	Kungota
56	Kuzma
57	Laško
58	Lenart
59	Lendava/Lendva
60	Litija
61	Ljubljana
62	Ljubno
63	Ljutomer
64	Logatec
65	Loška dolina
66	Loški Potok
67	Luče
68	Lukovica
69	Majšperk
70	Maribor
71	Medvode
72	Mengeš
73	Metlika
74	Mežica
75	Miren-Kostanjevica
76	Mislinja
77	Moravče
78	Moravske Toplice
79	Mozirje
80	Murska Sobota
81	Muta
82	Naklo
83	Nazarje
84	Nova Gorica
85	Novo mesto
86	Odranci
87	Ormož
88	Osilnica
89	Pesnica
90	Piran/Pirano
91	Pivka
92	Podčetrtek
93	Podvelka-Ribnica
94	Postojna
95	Preddvor
96	Ptuj
97	Puconci
98	Rače-Fram
99	Radeče
100	Radenci
101	Radlje ob Dravi
102	Radovljica
103	Ravne-Prevalje
104	Ribnica
105	Rogaševci
106	Rogaška Slatina
107	Rogatec
108	Ruše
109	Semič

110	Ševnica
111	Sežana
112	Slovenj Gradec
113	Slovenska Bistrica
114	Slovenske Konjice
115	Starše
116	Sveti Jurij
117	Šenčur
118	Šentilj
119	Šentjernej
120	Šentjur pri Celju
121	Škočjan
122	Škofja Loka
123	Škofljica
124	Šmarje pri Jelšah
125	Šmartno ob Paki
126	Šoštanj
127	Štore
128	Tolmin
129	Trbovlje

130	Trebnje
131	Tržič
132	Turnišče
133	Velenje
134	Velike Lašče
135	Videm
136	Vipava
137	Vitanje
138	Vodice
139	Vojnik
140	Vrhnika
141	Vuzenica
142	Zagorje ob Savi
143	Zavrč
144	Zreče
145	Žalec
146	Železniki
147	Žiri